

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
за 2012-2013 година
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ (2008-2013 г.)

ПРОТОКОЛ № 3

ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

на 25 януари 2012 година

№ по ред	Дейности	Финансиране	Срок на реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорни институции	
					Наименование	Текущи стойности	Целеви стойности	водеща	партньор
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<p>Стратегическа цел: Създаване на условия всеки гражданин в Р България да развива личностните си и професионалните си знания, умения и способности за подобряване на собственото си благосъстояние и на конкурентоспособността на националната икономика чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ повишаване на адаптивността на всеки човек към икономическите и социални промени; ▪ насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие. 									
<p>Приоритетни направления:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Подобряване на възможностите за достъп до учене през целия живот ▪ Осигуряване на качество и ефективност на ученето през целия живот 									

1. Формиране и оценка на политиката за учене през целия живот									
1.1.	Анализ на резултатите от статистическо изследване на тема: „Образование и обучение на възрастни”	ЕК – Евростат, НСИ	2012	Обработени и анализирани резултати от статистическо изследване за участието в образование и обучение на лица от 18 до 64 навършени години	Аналитична справка	-	1 бр. аналитична справка	НСИ	
1.2.	Актуализиране на нормативната уредба в системата на висшето образование	Не изисква финансиране	2013	Привеждане на нормативната и подзаконовата уредба в съответствие с основните тенденции в Европейското пространство за висше образование и Европейското изследователско пространство	Бр. подзаконови актове	-	-	МОМН	
1.3.	Подготовка на предложения за	ОП ‘Развитие на човешките	2012-2013	Повишаване информираността			4 пакетни предложения	БСК	КНСБ КТ

	<p>промени в нормативната уредба</p>	<p>ресурси”, Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони”</p>		<p>на работодателите, заетите лица и държавните институции; разработени политики за нормативно насърчаване на ученето през целия живот и кариерното развитие като основен компонент на т.н. „гъвкава сигурност”; прилагане и признаване на резултатите от информационната система за оценка на компетенциите на национално равнище и създаване на предпоставки за интегриране в т.н. "електронно</p>			<p>за нормативни промени</p>		<p>„Подкрепа”</p>
--	--------------------------------------	---	--	--	--	--	------------------------------	--	-------------------

				правителство" и повишаване на информираността на работодателите, заетите лица и държавните институции					
1.4.	Подготовка на основни анализи и проучвания, свързани със състоянието и тенденциите на пазара на труда и работната сила; уменията, квалификацията и компетенциите на заетите и работната сила по браншове и региони; оценяването на компетенциите на работната	ОП 'Развитие на човешките ресурси', Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони”	2012-2013	Изготвени анализи и други експертни разработки	Бр. анализи и разработки	-	Не по-малко от 76 бр.	БСК	

	сила								
1.5.	Анализ на дейността на лицензираните центрове за професионално обучение (ЦПО) и на лицензираните центрове за информация и професионално ориентиране (ЦИПО) за 2011 и 2012 г.	Бюджет на НАПОО	2012-2013	Изготвени анализи	Бр. анализи	3 бр. анализи за 2009 и 2010 г.	4 бр. анализи за 2011 и 2012 г.	НАПОО	-
1.6.	Анализ на въздействието от приложението на системата за кариерно развитие на учителите	Бюджет на МОМН	2012	Изготвен анализ с цел актуализиране и подобряване на системата за кариерно развитие на педагогическите специалисти	Брой анализи	1 бр. анализ	1 бр. анализ	МОМН	Социални партньори
1.7.	Статистически изследвания: Професионално обучение в	Бюджет на НСИ Бюджет на НАПОО	2012-2013	Статистически данни за професионално обучение	-		2 бр. изследвания	НСИ НАПОО	-

	Центровете за професионално обучение и професионалните гимназии и колежи /на лица на 16 и повече години/			на възрастни във всички видове курсове през 2011 и 2012 г.					
1.8.	Анализ на резултатите от статистическо изследване на тема: „Продължаващо професионално обучение в предприятията”	Бюджет на НСИ	2012	Обработени и анализирани резултати от статистическо изследване на продължаващото професионално обучение, организирано от предприятия, фирми и организации за техните служители	Аналитична справка	-	1 бр. аналитична справка	НСИ	
1.9.	Изграждане на система за проучване и прогнозиране на потребностите	ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Подобряване на съответствието между търсените и предлаганите знания и умения	Бр. анализи и прогнози	-	9 бр. анализи и прогнози	МТСП, АЗ	Социални партньори

	от работна сила с определена квалификация								
2. Учене през целия живот в различните етапи от развитието на личността									
2.1. Предучилищно и училищно образование									
2.1.1.	Постепенно разширяване на обхвата в задължителна предучилищна подготовка	Бюджет на общините	2013	Разширен обхват в предучилищната подготовка	Дял на децата на възраст от 5 г. до постъпването в първи клас, обхванати в предучилищно образование от броя на населението в същата възрастова група	-	-	МОМН	Национално сдружение на общините
2.1.2.	Подготовка за осъществяване на ранно въздействие на деца с обучителни затруднения с оглед	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Включващо обучение”	2012-2013	Осигурени условия за осъществяване на ранно въздействие на деца с обучителни затруднения в пилотни детски	Разработен модел; Бр. пилотни детски градини и обединени детски заведения	-	-	МОМН	Логопеди- чен център – гр. София

	успешното им включване в предучилищно и училищно обучение			градини и обединени детски заведения.					
2.1.3.	Осигуряване за безвъзмездно ползване на учебни помагала за децата, навършили 5 и 6-годишна възраст, в подготвителна група в държавните, общинските и частните детски градини и училища	Бюджет на МОМН	2012-2013	Равен достъп до задължителна предучилищна подготовка на всички деца, навършили 5 и 6-годишна възраст	Брой деца	-	120 000	МОМН	Министерство на финансите, общински администрации
2.1.4.	Осигуряване за безвъзмездно ползване на комплекти учебници и	Бюджет на МОМН	2012-2013	Равен достъп до образование на всички ученици от I до VII клас	Брой ученици	-	450 000	МОМН	Министерство на финансите, общински администрации

	учебни помагала за учениците от I-IV клас и на учебници за учениците от V-VII клас в държавните, общинските и частните училища								нистрации
2.1.5.	Разработване на система за контрол и на система за оценка на качеството на образователния процес	Бюджет на МОМН	2013	Разработена система за контрол на качеството на образователния процес; Разработена система за оценка на качеството на образователния процес	Система за контрол на образователния процес; Система за оценка на образователния процес	1 система за контрол 1 система за оценка на качеството на образователния процес	Усъвършенствана система за контрол; 1 система за оценка на качеството на образователния процес	МОМН	РИО, директори на образователни институции, общински администрации, неправителствени организации
2.1.6.	Въвеждане на система за управление на	ОП „Развитие на човешките ресурси”,	2013	Изградена система за управление на професионалното	Бр. училища	-	400 училища	МОМН	

	професионалното образование	Проект „Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища”		образование на основата на определени единни критерии за качество					
2.1.7.	Усъвършенстване на системата на инспектиране на образованието	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Усъвършенстване на системата на инспектиране на образованието”	2013	Създадена единна система от индикатори за инспектиране	Бр. ученици	-	360 000 бр. ученици	МОМН	
2.1.8.	Създаване на система за кариерно ориентиране в училищното образование	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект “Система за кариерно ориентиране в училищното образование”	2012-2013	Осигурен достъп до качествени и надеждни диагностични, учебни и информационни ресурси по кариерно ориентиране,	Брой ученици	-	466 000 ученици, участвали в програми по кариерно ориентиране. От тях 280 000 завършили	МОМН	

				както и достъп до информиране и консултиране от висококвалифицирани кариерни консултанти за всички ученици от системата на училищното образование			програми по кариерно ориентиране		
2.1.9.	Подобряване качеството на общото образование	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Подобряване качеството на общото образование”	2013		Брой актуализирани учебни програми; Брой нови учебни програми	273 бр. учебни програми по учебни предмети	66 броя актуализиран и учебни програми; 100 броя нови учебни програми	МОМН	
2.1.10.	Повишаване на нивото на постиженията на учениците по общообразователна подготовка	Национална програма	2012-2013	Предоставена възможност за допълнително обучение на учениците с цел повишаване на техните	Брой сформирани групи; Брой ученици, включени в обучението;	-	-	МОМН	

				постижения по общообразователните предмети	Брой ученици, показали напредък в края на учебната година				
2.1.11.	Подготовка за повишаване на ролята на общообразователните училища за изграждане на приобщаваща образователна среда и за осъществяване на качествено обучение, съобразено с индивидуалните потребности на учениците.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Включващо обучение”	2012-2013	Осигурени условия за повишаване на ролята на общообразователните училища за изграждане на приобщаваща образователна среда и за осъществяване на качествено обучение.	Бр. пилотни училища	-	-	МОМН	Ресурсни центрове за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
2.1.12.	Подготовка за изграждане на модел на център за подкрепа на включващото	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,	2012-2013	Осигурени условия за изграждане на модел на център за подкрепа на	Разработен модел; Бр. училища	-	-	МОМН	Специални училища за деца с увреден слух и за

	(приобщаващото) обучение на деца и ученици със сензорни увреждания в училищата за деца с увреден слух и за деца с нарушено зрение	Проект „Включващо обучение”		включващото (приобщаващото) обучение на деца и ученици със сензорни увреждания					деца с нарушено зрение
2.1.13.	Подпомагане на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади	Национална програма	2012-2013	Осигурена възможност за допълнително обучение на ученици с изяви способности за подготовка за участие в ученически олимпиади; Повишена мотивация на учителите за работа с талантиливи	Брой училища, участвали с проекти; Брой сформирани групи; Брой ученици, включени в обучението; Брой ученици, класирани за участие в националните кръгове на	-	-	МОМН	

		Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Да направим училището привлекателно за младите хора”	2012-2013	Осигурени условия за развитие на дейностите по интереси в извънкласни и извънучилищни дейности и обхващане на ученици с прояви на агресия	Брой училища, участвали в извънкласни и извънучилищни дейности;	1400	1400	МОМН	
2.1.15.	Поетапно въвеждане на целодневно обучение за учениците от III-ти и IV-ти клас	Бюджет на МОМН	2012-2013	Подкрепено целодневното обучение на учениците от начален етап Засилен интерес от страна на ученици, родители и училищни ръководства към обучение в полуинтернатни групи	Брой ученици, обхванати в полуинтернатни групи	-	-	МОМН	

				Засилен интерес от страна на учениците към участие в национални състезания и национални и международни олимпиади					
2.1.16.	Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния ден”	2013		Брой обхванати ученици	В оптимизация на училищната мрежа е идентифицирана необходимостта от осигуряване на условия за качествен училищен живот в средишните училища	136 000 (до 2015 г.) обхванати ученици	МОМН	
2.1.17.	Разработване на механизми за провеждане на	ОП „Развитие на човешките ресурси”,	2013	Предоставена качествена професионална		46 000 бр. ученици, успешно	-	МОМН	Професионални гимназии

	ученически практики в реална работна среда	Проект: „Ученически и студентски практики”		подготовка на ученици в реални работни условия; Улеснен преход от училище към работното място и повишена успешна реализация на трудовия пазар; Изградени стабилни партньорства между образователните и обучителните институции и бизнеса		завършили ученически практики			Социални партньори
--	---	---	--	---	--	-------------------------------------	--	--	-----------------------

2.1.18.	Развитие на европейски партньорства като допълнителен инструмент за въвеждане на добри практики	Секторна програма „Коменски”, дейности „Многостранни партньорства” и „Двустранни партньорства”	2012-2013	Увеличен брой на европейските партньорства с участието на български училища и детски градини	Брой международни партньорства	125 бр.	260 бр.	МОМН	ЦРЧР
2.1.19.	Обогатяване на интерактивните методи на обучение	Секторна програма „Коменски” 10 000 000 лв. и eTwinning 1 500 000 лв. НП „ИКТ в училище” ОП „Развитие на човешките ресурси, Проект ”ИКТ в образованието”	2012-2013	Подобри условия за използване на многообразни методи на преподаване	Брой трансферирани иновативни образователни методи и практики Брой създадени електронни уроци в Националния образователен портал	643 бр Над 1000 урока по общообразователни и професионални предмети от 3 до 12 клас	1300 бр.	МОМН	ЦРЧР
2.1.20.	Подобряване на образователната инфраструктура на детски	ОП „Регионално развитие” по следните 5 схеми: 1. BG161PO001/1.1-	2013	Извършен ремонт, реконструкция и обновяване, вкл. въведени мерки за	Бр. училища и детски градини с подобрена инфраструктура	168 бр. училища и детски градини с подобрена инфраструктура	-	МРРБ	

	<p>градини и училища : - ремонт, реконструкция и обновяване на материално-техническата база; - въвеждане на мерки за енергийна ефективност; - подобряване на достъпа за хора с увреждания.</p>	<p>01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”, Компонент 1 „Образователна инфраструктура” 2. BG161PO001/1.1-02/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура,</p>		<p>енергийна ефективност на материално-техническата база на предучилищното и училищното образование.</p>	<p>ра</p>				
--	--	--	--	--	-----------	--	--	--	--

		<p>допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”</p> <p>3. BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”</p> <p>4. BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за</p>							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

		устойчиво местно развитие” 5. BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”							
2.1.21.	Модернизиране на системата на професионалното образование	Национална програма	2012-2013	Създадена, съвместно с бизнеса, модерна учебна среда за професионално образование и обучение по търсени и перспективни професии	Бр. училища оборудвани с машини, съоръжения и инструменти; Бр. училища с ремонтирана база; Бр. училища, осигурени с макети,	-	-	МОМН	Стопански организации и професионални гимназии

					тренажори, симулатори, учебни видеофилми техническа и технологична документация и програмни продукти				
2.1.22.	Подобряване на материално-техническата база и използване на съвременни информационни технологии	НП „ИКТ в училище”	2012-2013	Увеличени възможности за използване на компютърна техника в училище	Съотношение брой ученици / брой компютри и други периферна техника	13:1	-	МОН	
2.1.23.	Пълноценно използване на националния образователен портал	НП „ИКТ в училище” ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „ИКТ в образованието”	2012-2013	Подобрена възможност за разработване на собствено съдържание от ученици и учители Подобрена	Брой регистрирани в портала ученици и учители Брой посещения в портала	42 148 бр. ученици и учители 183440 посещения	-	МОН	

				възможност за самоподготовка					
2.1.24.	Преструктуриране на училищната мрежа към Министерство на земеделието и храните	Бюджет на МЗХ, Националната програма „Оптимизация на училищната мрежа”: модул „Оптимизация на училищната мрежа” и модул „Рационализация на мрежата от професионални училища”	2012 -2013 г.	Оптимизирана училищна мрежа на МЗХ в съответствие демографските процеси за подобряване на ефективността при използването на публичните ресурси	Бр. преобразувани училища чрез сливане Бр. училища преминали от държавно на общинско финансиране	18 бр. училища (в това число: 9 бр. училища за преобразуване чрез сливане и 19 бр. училища за преминаване от държавно към общинско финансиране	42 училища (в това число: 13 да се преобразуват чрез сливане и 29 училища да преминат от държавно към общинско финансиране)	МЗХ, МОМН	НСОРБ
2.1.25.	Информационни и комуникационни кампании, насочени към повишаване на привлекателността на професионалното образование	Национална програма Неправителствени организации	2012-2013	Повишена атрактивност на професионалното образование чрез проведени: Панорами на професионалното образование през 2012 и 2013 г. с участие на представители на	Бр. училища за една учебна година, участвали в Панорамата на професионалното образование; Бр. ученици взели участие в Панорамите;	-	-	МОМН	Социални партньори; неправителствени организации

				работодателите; Панаири на УТФ през 2012 и 2013 г.; Състезания за насърчаване на предприемаческото мислене и поведение на учениците през 2012 и 2013 г.; Участие на национален отбор в европейските състезания EuroSkills 2012 – Белгия	Бр. ученици взели участие в Панаирите на УТФ; Бр. ученици взели участие в състезания за насърчаване на предприемачеството; Бр. състезатели взели участие в европейските състезания EuroSkills 2012				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.2. Висше образование

2.2.1.	Разработване на механизми за поддържане и развитие на рейтинговата система за висшите	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „Развитие на рейтинговата система на висшите училища”	2013	Осигурена обективна оценка на качеството на висшето образование по голяма група критерии и	Бр. висши училища, обхванати от рейтинговата система Актуализирана	51 -	51 Актуализирана система от индикатори	МОН	
--------	---	---	------	--	---	-------------	---	-----	--

	училища в Република България, публикувана през 2010 г.			индикатори, както и възможности за сравнение между висшите училища по професионални направления и улесняване на избора на специалност и кариера.	система от индикатори, измерващи ефективността на процеса на обучение във висшите училища Бр. лица, обучени за оценители	-	30 бр. лица		
2.2.2.	Осигуряване на студентски стипендии за равен достъп до образование	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „Студентски стипендии и награди”	2013	Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност на студентите, гарантиране на справедливост по отношение на достъпа им до образование, участието, третирането и резултатите от обучението и повишаване на	Брой студенти, получили стипендии	-	14 000 бр. студенти	МОМН	

				тяхната мотивация за по-добра подготовка.					
2.2.3.	Гарантиране на достъп до висше образование на лица, независимо от социалния им статус чрез Закона за кредитиране на студенти и докторанти	Държавен бюджет	2012-2013	Споделяне на разходите за обучение между държавата и обучаващите се лица	Брой на отпуснатите кредити по Програмата за студентско кредитиране за студенти и докторанти	4 825 отпуснати кредити	До 10 000 отпуснати кредити	МОМН	
2.2.4.	Разработване на механизми за провеждане на студентски практики в реална работна среда	ОП "Развитие на човешките ресурси", Проект: „Ученически и студентски практики“	2013	Предоставена качествена професионална подготовка на ученици и студенти в реални работни условия; Улеснен преход от училище към работното място и	Бр. студенти, успешно завършили студентски практики	-	62 000 бр. студенти	МОМН	Висши училища Социални партньори

				повишена успешна реализация на трудовия пазар; Изградени стабилни партньорства между образователните и обучителните институции и бизнеса					
2.2.5.	Осигуряване и поддържане на качествено обучение на академичния състав	Секторна програма „Еразъм”, дейност „Мобилност на преподавателския и преподавател- ския състав с цел обучение”	2012-2013	Увеличаване обема на преподавателската мобилност с цел обучение в европейски институции	Брой преподаватели, преминали през обучение в чужд университет	110 бр. преподаватели	225 бр. преподавател и	МОМН	ЦРЧР
2.2.6.	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите	ОП „Регионално развитие”, Схема BG161PO001/1.1- 07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и	2012	Подобрени условия за предоставяне на образователни услуги в държавните	Бр. висши училища с подобрена инфраструктура	-	-	МРББ	

	училища	рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации ”		висши училища, допринасящи за развитието на устойчиви градски ареали					
2.3. Продължаващо обучение									
2.3.1.	Изграждане на ефективна система за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти	Бюджет на МОМН ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Квалификация на педагогическите специалисти”	2012-2013	Повишаване равнището на професионална компетентност на педагогическите специалисти	Бр. учители, включени в програми за обучение и повишаване на квалификацията	42230 учители, включени в програми за обучение и повишаване на квалификацията	80 % учители, завършили програми за обучение и повишаване на квалификацията	МОМН	НИОКСО
2.3.2.	Изграждане на информационна система с данни за състоянието и квалификацията на педагогическите специалисти	Бюджет на МОМН ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Квалификация на педагогическите специалисти”	2012-2013	Създадена система за управление на квалификацията чрез регистър на педагогически специалисти за наблюдение, анализ и оценка на процесите на повишаване на	Национален регистър за квалификация на педагогическите специалисти Педагогическо портфолио		Национален регистър за квалификация на педагогическите специалисти Педагогическо портфолио	МОМН	НИОКСО

				квалификацията					
2.3.3.	Изграждане на информационна система с данни за обучителните организации и сертифицираните учебни програми	Бюджет на НИОКСО	2012-2013	Подобряване качеството на обучението на педагогическите специалисти	Информационна система	1 бр.	1 бр.	НИОКСО	Социални партньори
2.3.4.	Разработване на система за развитие на училищни лидери	Бюджет на МОМН Световна банка	2013	Разработена концептуална и практическа рамка в подкрепа на професионалното развитие на училищните директори	Модел на система за професионално развитие на училищни лидери	1 бр.	1 бр.	НИОКСО	Социални партньори
2.3.5.	Усъвършенстване на учебните програми и методите на преподаване при обучението на възрастни	Секторна програма „Грюндвиг”, дейности: „Партньорства за познание”, „Асистентски стаж” и „Индивидуални квалификационни	2012-2013	Създаване на условия за използване на многообразни методи на преподаване при обучението на възрастни	Брой трансферирани иновативни образователни методи и практики	32 бр.	70 бр.	МОМН	ЦРЧР

		дейности”							
2.3.6.	Планиране на местата за специализанти в системата на здравеопазването, съобразно отчетените потребности от съответен вид специалисти . Организиране, координиране и контрол на следдипломното обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването	Бюджет на Министерство на здравеопазването	2012-2013	Подобрена осигуреност с медицински и немедицински специалисти с придобита специалност в системата на здравеопазването. Повишаване квалификацията на медицинските и немедицинските специалисти в системата на здравеопазването и съответно подобряване качеството на предлаганите услуги	Брой специализанти в системата на здравеопазването и брой придобили специалност в периода 2012-2013 г.	4600 медицински и немедицински специалисти, обучавани за придобиване на специалност по Наредба № 34/29.12.2006 г. и Наредба № 15/02.07.2008 г.	Придобили специалност 80% от допуснатите до държавен изпит медицински и немедицински специалисти	МЗ	
2.3.7.	Въвеждане на програма за обучение и квалификация	Не е необходимо финансиране	2012-2013	Постигане на кадрово обезпечение за динамично	Програма за обучение и квалификация	-	Въведена програма - 1	МИЕТ	АУЕР, МОМН, МФ

	на специалисти за енергетиката и новите технологии и енергиен мениджмънт			променящите се енергийни технологии					
2.3.8.	Повишаване информираността на работодатели и заети лица за повишаване информираността относно правната рамка, регулираща трудовоправните и осигурителни отношения	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”	2012-2013	Организиране на регионални и отраслови обучения	Бр. обучени лица	Бр. обучени, съгласно план-графика	1160 бр. обучени	БТПП	
2.3.9.	Обмен на информация и добри практики	ОП „Развитие на човешките ресурси”,	2012-2013	Организиране на ежегодни кръгли маси в цялата	Бр. обменени добри практики	Бр. обменени добри практики съгласно план-	10 бр.	БТПП	

	сред работодатели и заети лица	Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудоваправните и осигурителните отношения и привантивни действия за ограничаването й”		страна		графика			
2.3.10.	Провеждане на обучения на работодатели и заети лица по пет учебни модула	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудоваправните и осигурителните отношения и привантивни	2012-2013	Обучения в цялата страна за повишаване на знанията по основни компоненти на бизнес управлението, насочени към ограничаване на проявите на неформалната икономика.	Бр. работодатели и заети лица, преминали през обучение	.Бр. обучени	900 бр. работодатели и заети лица	БТПП	

		действия за ограничаването й”		Предоставяне на консултации по всички обучителни теми.					
2.3.11.	Обучение по професия „Сътрудник по управление на индустриалните отношения”	ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Проведено обучение за придобиване на III-та степен на професионална квалификация по професията „Сътрудник по управление на индустриалните отношения”	Бр. обучавани лица	-	550 бр. лица	КНСБ	
2.3.12.	Провеждане на обучения на работодатели и заети лица	ОП „Развитие на човешките ресурси”- Проект: ”Ограничаване и превенция на неформалната икономика”	2012-2013	Обучения в цялата страна за формиране на знания и умения за разкриване и ограничаване на случаите на неформална икономика и за недопускане на тяхното	Бр. работници и служители, преминали през обучение Бр. работодатели и др. заети лица, преминали през дистанционно обучение	-	3000 работници и служители; 1000 работодатели и др. заети лица	АИКБ	

				проявление					
2.3.13.	Организиране и провеждане на консултации в цялата страна по всички проблеми на неформалната икономика	ОП „Развитие на човешките ресурси” Проект: ”Ограничаване и превенция на неформалната икономика”	2012-2013	Ежедневни консултации по браншове в Национален център за ограничаване и превенция на неформалната икономика и регионални консултации в регионалните звена на Центъра в цялата страна	Бр. консултирани лица	-	-	АИКБ	
2.3.14.	Предоставяне на възможности за обучение и стажуване на младежи	Бюджет на МТСП Бюджет на Агенцията по заетостта ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Подобрени възможности на младежите за реализация на пазара на труда	Бр. младежи, включени в обучение	6671 младежи, включени в обучение	14 000 младежи, включени в обучение (2011-2013 г.)	МТСП, АЗ	

2.3.15.	Предоставяне на възможности за обучение на лица в неравностойно положение на пазара на труда – продължително безработни лица, безработни лица с увреждания и др.	Бюджет на МТСП Бюджет на Агенцията по заетостта ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Подобрили възможности на лицата в неравностойно положение за реализация на пазара на труда	Бр. лица, включени в обучение	8589 лица, включени в обучение	78 000 лица, включени в обучение (2011-2013 г.)	МТСП, АЗ	
2.3.16.	Обучения на заети и безработни лица, вкл. чрез ваучери за обучение	Бюджет на МТСП Бюджет на Агенцията по заетостта ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Повишено качество на работната сила	Бр. безработни, включени в обучение Бр. безработни и заети лица, включени в обучение по схеми на ОП „Развитие на	1208 безработни, включени в обучение 61 118 заети и безработни, включени в обучение по схеми по ОП „РЧР”	49 500 безработни, включени в обучение 240 000 заети и безработни, включени в обучение по схеми по ОП „РЧР”	МТСП, АЗ	

					човешките ресурси”				
2.3.17.	Облекчаване на административните процедури, свързани с ППО	Бюджет на НАПОО	2013	Изградена и функционираща информационна система на НАПОО, осигуряваща прозрачност и достъп до публичната база от данни за предлагано ППО, както и обезпечеността му с ресурси	Бр. публични регистри	-	-	НАПОО	
2.3.18.	Прилагане на механизъм за осигуряване на качество и контрол на обучението на възрастни	Бюджет на МТСП ОП „Развитие на човешките ресурси”	2012-2013	Подобряване на качеството на обучението на възрастни	Бр. проверки и резултати	-	-	МТСП, АЗ	НАПОО, Регионални инспекторат и по образование, социални партньори
3. Професионалното обучение в контекста на ученето през целия живот									
3.1.	Създаване на	ОП „Развитие на	2012-2013	Разработени ДОИ,	Разработена		1 бр.	МОМН	НАПОО

	<p>предпоставки за внедряване на европейски инструменти и практики в системата за професионално образование и обучение</p>	<p>човешките ресурси”, Проект “Подобряване на качеството и внедряване на европейски инструменти и практики в системата на професионалното образование и обучение”</p>		<p>основани на подхода за „единици резултати от учене”, рамкови програми, рамкови учебни планове, учебни планове и учебни програми за професионално образование и обучение на модулен принцип за 20 пилотни професии и проведени обучения за разработване на учебна документация за тези професии</p>	<p>методология и методика за усъвършенстване, прецизиране и допълване на разработените до момента и за разработване на нови ДОИ за придобиване на квалификация по професии</p> <p>Бр. рамкови програми за професионално образование и обучение</p> <p>Бр. държавни образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии</p>		<p>методология</p> <p>1 бр. методика</p> <p>6 бр. рамкови програми</p> <p>20 бр. ДОИ</p> <p>20 бр. учебни планове</p>		
--	--	---	--	---	--	--	---	--	--

					Бр. учебни планове Бр. обучени учители, експерти и преподаватели Бр. ученици, започнали обучението си по новата учебна документация		1 200 учители, обучители и експерти 130 хил. ученици		
3.2.	Трансфер, популяризиране и прилагане на иновации за осигуряване на качество на образованието	Секторна програма „Леонардо да Винчи”, дейност „Трансфер на иновации”	2012-2013	Създаване на условия за прилагане на ефективни методи и модели за осигуряване на качествени обра- зователни услуги	Брой трансферирани иновативни методи и практики	9 бр.	18 бр.	МОМН	ЦРЧР
3.3.	Разширяване и утвърждаване на модулното вътрешнофирме но обучение с оглед по-голяма	Федерално министерство на икономическото сътрудничество и развитие на Германия и	2012-2013	Разработени модулни обучителни пакети за вътрешнофирмено обучение и	Бр. екипи от обучители- мултипликатори за осъществяване на вътрешнофирмени	-	2 бр. екипи	МОМН	Социални партньори

	<p>гъвкавост и приспособимост на професионалното обучение към изискванията на пазара на труда</p>	<p>бюджет на MOMH</p>	<p>методология за обучение на обучители по професиите „Електротехник” и „Техник на енергийни съоръжения и инсталации”, съвместно с фирмите-партньори по проект на GIZ, Германия: „Европейска интеграция на Югоизточна Европа II – Европейска интеграция на икономики и пазари на труда чрез TVET”, модул „Вътрешнофирмено обучение”</p>	<p>обучения</p> <p>Бр. обучителни пакети</p> <p>Методология за обучение на обучители</p>		<p>2 бр. обучителни пакети</p> <p>1 бр. методология</p>		
--	---	-----------------------	---	--	--	---	--	--

3.4.	Разработване и апробиране на механизъм за самооценяване на равнище образователна институция за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение	Британски съвет, България	2012	Разработен, апробиран и отпечатан наръчник за самооценяване на институциите за ПОО; Проведено обучение за самооценяване на ръководители на обучаващи институции	Брой отпечатани наръчници за самооценяване; Брой обучени ръководители на обучаващи институции	-	-	МОН	Британски съвет
3.5.	Актуализиране на Рамковото споразумение за сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение между МОН, МТСП, НАПОО и национално представителни организации	Не изисква финансиране	2013	Обединени усилия на институциите и социалните партньори за предприемане на мерки за осигуряване на условия за учене през целия живот	Брой документи: Анекси към Споразумението	-	-	МОН	МТСП, МЗХ, МО, МК, НАПОО, национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите

	на социалните партньори								
4. Ключовите компетентности в процеса на учене през целия живот									
4.1.	Обучение на учители и включване в начален етап на обучение за формиране на предприемачески умения и икономическа грамотност от най-ранна възраст	МОМН – Национална програма „Квалификация“; Бюджети на училищата	2012	Създадени условия за включване на предприемачество то в обучението по домашен бит и техника в начален етап	Брой учители, въвели в обучението формиране на предприемачески умения	180	300	МОМН	Джуниър Ачийвмънт България
4.2.	Формиране и развитие на предприемачески компетентности като част от общообразователната подготовка в училищното образование.	Бюджет на МОМН; Джуниър Ачийвмънт - България	2012-2013	Разширяване на възможностите за развитие на предприемачески компетентности в общообразователната подготовка в гимназиален етап	Брой училища въвели обучение по предприемачество в гимназиален етап			МОМН	Джуниър Ачийвмънт - България

	Стартиране на обучение по учебни програми за профил „Технологичен – предприемачество и бизнес“								
4.3.	Организиране на обучение за ограмотяване и за придобиване на ключови компетентности на лица над 16 годишна възраст	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Ограмотяване на възрастни”	2012- 2013	Повишени възможности за продължаване на образователния процес, включване в професионална подготовка и по-конкурентно участие на пазара на труда на неграмотни и слабограмотни лица над 16 годишна възраст, преминали обучение за ограмотяване и за овладяване на	Брой неграмотни и слабограмотни лица над 16 годишна възраст, които нямат статут на ученици, включени в обучение	-	10 500 бр. лица	МОМН	АЗ

				съвременни ключови компетентности					
4.4.	Обучение по ключови компетентности	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони”	2012-2013	Разработени програми за обучение, обучени преподаватели, обучени заети лица	Бр. заети лица, преминали обучение		2 500 бр. заети лица	БСК	КНСБ КТ „Подкрепа”
4.5.	Обучение за формиране на компетентности- те: „Лидерство”, „Работа в мрежа”, „Работа в интеркултурна среда” и „Управление на промяната”	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: Квалификация на педагогическите специалисти”	2012-2013		Бр. лица, преминали обучение		1000 бр. обучени лица	КНСБ	
4.6.	Обучение за	Национална	2012-2013	Разработени	Бр. програми;	2 бр. програми;	2 бр.	НИОКСО	

	формиране на компетентности: „Лидерство: Управление на образователно-възпитателен процес в училище”	програма „Квалификация” Бюджети на образователни институции		програми за обучение, обучени лидери на процеса на образование и възпитание	Бр. обучени лица	500 бр. обучени лица	програми; 500 бр. обучени лица		
4.7.	Обучение на училищни директори за формиране на компетентности: ”Работа с училищни екипи за реализация на училищни политики”	Бюджет на НИОКСО ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: Квалификация на педагогическите специалисти”	2012-2013	Разработени програми за мениджмънт на споделеното лидерство Обучени училищни директори	Бр. програми; Бр. обучени директори	4 бр. програми; 2 600 директори преминали обучение	4 бр. програми; 80% успешно завършили обучението	НИОКСО	
4.8.	Създаване и развитие на центрове по предприемачество във висшите училища в България	Бюджет на МИЕТ	2012	Създадени центрове за развитие на предприемачество във висши училища	Бр. висши училища с центрове по предприемачество	-	4 бр. висши училища	МИЕТ	
4.9.	Поддържане на	ОП „Развитие на	2012-2013	Механизъм за	Бр. обучени	-	-	БТПП	

	изградената Виртуална социална академия	човешките ресурси” Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудоуправните и осигурителните отношения и привантивни действия за ограничаването ѝ”		самоинформиране и обучение на работодатели и заети лица чрез електронна платформа и софтуер за инактивен интерфейс	работодатели и заети лица				
--	--	--	--	--	------------------------------	--	--	--	--

5. Неформално обучение и самостоятелно учене

5.1	Разработване на система за валидиране на результатите от неформалното обучение и самостоятелно- то учене	ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект: „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания,	2012-2013	Стартирал процес за изграждане на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности и нормативното ѝ	Модел на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности Закон за	-	1 бр. модел Приет закон	МОМН	МТСП НАПОО социални партньори
-----	---	---	-----------	--	--	---	--------------------------------	------	--

		умения и компетентности”		осигуряване	предучилищното и училищното образование		Приет закон		
5.2.	Създаване на свободен достъп и условия за неформално обучение и самостоятелно учене чрез библиотеките	Програма „Българските библиотеки – място за достъп до информация за всеки”	2012	Очаква се по проекта да бъдат обхванати приблизително 900 регионални и читалищни библиотеки	Брой включени в програмата библиотеки	На първи етап е планирано да бъдат включени 450 библиотеки	900 бр. библиотеки	Фондация „Бил и Мелнда Гейтс”	МК, общини
5.3.	Разширяване на възможностите за неформално и самостоятелно учене чрез читалищата	По програми на Министерството на културата	2012-2013	Политиката на МК е насочена към превръщането на читалищата в съвременни центрове за развитие на местната общност	Брой подкрепени читалища по програмите	Всички читалища, регистрирани в регистъра към министъра на културата имат право на държавна субсидия	Брой читалища получили подкрепа по програми на МК на конкурсен принцип	МК	

5.4.	Развитие на мрежата от младежки информационно-консултантски центрове (МИКЦ)	Национална програма за младежта (2011-2015)	2012-2013	Създадени младежки информационно-консултантски центрове; Осигурени информационни и специализирани консултантски услуги за младите хора; Осигуряване на заетост чрез обучения на младежи; Осигурено участие в различни инициативи на младежи	Брой създадени младежки информационно-консултантски центрове; Брой и вид предоставени информационни услуги; Брой специализирани консултантски услуги; Брой и вид проведени обучения; Брой участници в обучения;		28 бр. младежки информационно – консултантски центрове; 150 000 бр. млади хора получили информационни услуги; 10 000 млади хора получили специализирани консултантски услуги; 2 500 бр. млади хора участвали в 150 бр.	МОМН	НЦЕМПИ
------	---	---	-----------	--	---	--	--	------	--------

					<p>Бр. заети младежи;</p> <p>Бр. самонаети млади хора;</p> <p>Брой и вид кампании и инициативи;</p> <p>Брой млади хора участвали в различни кампании и инициативи;</p> <p>Брой млади хора от малки градове и села получили услуги по програмата;</p> <p>Бр. консултирани и обучени</p>	<p>обучения;</p> <p>500 бр. заети млади хора,</p> <p>100 бр. самонаети млади хора;</p> <p>50 000 бр. млади хора участвали в минимум 250 кампании и инициативи;</p> <p>20% от младите хора, взели участие в различни инициативи, които живеят в малки населени места и села;</p> <p>200 бр.</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--	--

					младежки работници и други специалисти, които работят с младежи и млади хора в риск		младежки работници участвали в минимум 10 различни обучения и семинари		
5.5.	Национални младежки инициативи и кампании	Национална програма за младежта (2011-2015)	2012-2013	Организиран и проведен национални младежки инициативи	Брой и вид на младежки инициативи и кампании; Брой участници в кампаниите и инициативите; Брой и вид форми на взаимодействие, заложи в младежките инициативи/кампании, с преките им целеви групи;		20 бр. нови подходи и методи; 100 000 млади хора участвали в 200 инициативи в поне 20 направления; 5 000 бр. млади хора участвали в различни дискусии, дебати и конференции по различни	МОМН	НЦЕМПИ

					Брой иновативни и креативни методи и подходи за реализация на кампании и инициативи;		проблеми и задачи; 20% от младите хора, взели участие в различни инициативи, живеят в малки населени места и села		
5.6.	Младежко доброволчество и участие в доброволчески инициативи	Национална програма за младежта (2011-2015)	2012-2013	Увеличен брой на младите хора, привлечени като доброволци за осъществяване на младежки дейности и инициативи. Осигурени институции за приемане на доброволци Разработени и приложени на	Брой и вид младежки инициативи с участието на млади доброволци; Брой млади доброволци участници в различни инициативи;		10 000 бр. млади хора привлечени като доброволци за осъществяване на младежки дейности и инициативи; 2 000 бр. млади хора, положили дългосрочен доброволен	МОМН	НЦЕМПИ

				практика обучителни програми за работа с млади доброволци	Брой приемачи доброволци организации/ институции; Брой и вид обучителни програми за работа с млади доброволци		труд в различни организации или институции; 200 бр. институции изявили желание и приели млади доброволци за срок по- голям от 2 месеца; 13 000 млади доброволци обучени по специално разработени програми		
5.7.	Развитие и признаване на младежката работа	Национална програма за младежта (2011-2015)	2012-2013	Създадена мрежа на младежките работници и приет	Брой обучени младежки работници;		300 бр. младежки работници повишили	МОМН	НЦЕМПИ

				етичен кодекс за младежка работа	Брой идентифицирани и използвани в младежката работа методи и подходи; Бр. организации и бр. младежи, участващи в мрежа на младежките работници Разработен и приет етичен кодекс за младежка работа.		знанията и уменията си; Идентифицирани и популяризирани добри практики; 50 бр. организации и 200 младежки работници участващи в мрежата; Създаден етичен кодекс на младежките работници		
5.8.	Младежки обмени	Youth in Action	2012-2013	Включени 3415 младежи на възраст от 13 -30 години ;	Брой участвали в проектите младежи на възраст от 13 -30	120 одобрени и реализирани проекта	Включени 3415 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ

				120 одобрени и реализирани проекта	години				
5.9.	Младежки инициативи	Youth in Action	2012-2013	Включени 1164 младежи на възраст от 13 -30 години ; 113 одобрени и реализирани проекта	Брой участвали в проектите младежи на възраст от 15 -30 години	113 одобрени и реализирани проекта	Включени 1164 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ
5.10.	Проекти за демократично гражданство	Youth in Action	2012-2013	Включени 754 младежи на възраст от 13 -30 години ; 15 одобрени и реализирани проекта	Брой участвали в проектите младежи на възраст от 18 -30 години	15 одобрени и реализирани проекта	Включени 754 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ
5.11.	Европейска доброволческа служба	Youth in Action	2012-2013	Включени 286 младежи на възраст от 13 -30 години ; 109 одобрени и реализирани проекта	Брой участвали в проектите младежи на възраст от 18 -30 години	109 одобрени и реализирани проекта	Включени 286 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ
5.12.	Сътрудничество с държави,	Youth in Action	2012-2013	Включени 775 младежи на	Брой участвали в проектите	26 одобрени и реализирани	Включени 775 младежи	МОМН	НЦЕМПИ

	граничеци с ЕС – младежки обмени и обучение и работа в мрежа			възраст от 13 -30 години ; 26 одобрени и реализирани проекта	младежи на възраст от 13 -30 години	проекта	наа възраст от 13 -30 години		
5.13.	Обучение на младежки работници и работа в мрежа	Youth in Action	2012-2013	Включени 449 младежи на възраст от 13 -30 години ; 17 одобрени и реализирани проекта	Брой участници по проектите включително младежки работници	17 одобрени и реализирани проекта	Включени 449 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ
5.14.	Срещи на млади хора и отговорните за младежката политика	Youth in Action	2012-2013	Включени 1082 младежи на възраст от 13 -30 години ; 14 одобрени и реализирани проекта	Брой участвали в проектите младежи на възраст от 15 -30 години	14 одобрени и реализирани проекта	Включени 1082 младежи на възраст от 13 -30 години	МОМН	НЦЕМПИ